

ben is kielégít (*Szeretetem szeretettől érik — A földbe ássuk aranyunk — és különösen: Bókol az ősz*). Ez utóbbi tán az egész kötet legsikerültebb alkotása.

Ilyen kezdet után a következő kötet-től jelentékeny értékgyarapodást várunk.

A kötetet a berlini Ludwig Voggenreiter Verlag igen izléseesen adta ki.
Gál János.

Alapi Nándor: Vándorlásunk. (*Emlékkönyv az Országos Kamaraszínház ezredik előadására.* Bp. 1926.)

A magyar vidéki színházak mai, művészileg elmaradott helyzetéből alig lehet más kivezető utat találni, mint a stagione-rendszert. A vidéki társulatok, hogy közönségüknek állandóan újdonsággal szolgáljanak, kénytelenek a darabokat nyersen, alig két-három próba után színpadra vinni. Különösen a komolyabb, az értékesebb darabok húzzák a rövidet. Ezeknek aránylag kicsiny a közönségük s ugyanabban a városban ugyanaz a drámai mű legfeljebb ha kétszer tud közönséget vonzani.

A stagione-rendszer az egyetlen, amely segítene a bajon. Ha az országunk volna négy-öt drámai és esetleg egy-két operatársulata s e társulatok mindegyike évenként 10—15 kítűnően összetanult darabbal indulna körútra, e vándorlásuk színházunknak okvetlenül fellendülést hozna.

Ezért jelentékeny úttörő kísérlet Alapi Nándoré, aki társulatával 1924 márciusa óta Csonka-Magyarország legkülönbözőbb városait járta végig s 1926 novemberében Budapesten tartotta meg az ezredik előadást.

Erről az ezer előadásról e kis emlékkönyv tanulságos tájékoztatást nyújt mind a színházunk mai állapota iránt érdeklődő közönségnek, mind pedig a magyar színház történetének. E hátsabok csak a könyvnek statisztikai kimutatásából emelünk ki egy-két adatot:

Az ezer előadás negyvenkét szerzőt mutatott be. Köztük Ibsent 110 alkalommal, Molièret 108, Gárdonyi Gézát 51, Herczeg Ferencet 41, Tolsztojt 38, Hebbelt 30, Beaumarchaist 27, Gogolyt 22, Kisfaludy Károlyt 10, Shakespearét 10, G. Hauptmant pedig 4 estén játszották.

A könyv minden lapja arról győzi meg az olvasót, hogy vidéken is lehet tiszta irodalommal közönséget szin-

házba vonzani, ha az előadások gondosak és fővárosi színvonalon állanak.
— bs —

Arrigo Solmi: Itália föltámadása.

Az Athenaeum «Élet és tudománya» sorozatában megjelent mű azt a nyolc előadást tartalmazza, melyet Arrigo Solmi, a páviai egyetem tanára a Népkönyvtárak Olasz Szövetsége által rendezett tanfolyamon tartott.

Napoleon bukásától, mely az olasz szabadsághozmozgalomnak az első ösztönzést megadta, a világháború befejezéséig mozzanatról-mozzanatra követi az olasz egység kialakulásának változatos fázisait e könyv. Mazzini, Gioberti, Cavour, Garibaldi — ez a négy korszakalkotó egyéniség az energiaközpontja ennek a hatalmas átalakulási folyamatnak, de körülöttük ott kavarognak kaleidoszkópszerű tarkaságban az olasz újjászületés különös figurái: építők és anarchisták, apostolok és kalandorok, idealisták és kétkézi forradalmárok. Nincs tanulságosabb könyv a kizárólagos történelmi materializmus ellen ennél a könyvnél!

Solmi legfőként a tények előadására szorítkozik. Nem ad korekpet, nem is fordít különös gondot a jellemzésre, de ebben a kaotikus anyagban világos előadásával, plasztikus egyszerűségével rendet teremt. Ilyen rövid előadásban *ennyit* nem is lehetne tökéletesebben előadni. A szűk keretek között is mindenütt gondosan kiemeli a magyar vonatkozásokat, különösen *Türr* Istvánnak fontos szerepét.

Olasz szempontból ítéli meg az eseményeket (ezt különben meleg előszavában férfiasan be is vallja), de ezen *belül* nemzeti lelkesedése dacára is keményen tárgyilagos. Nekünk is intő tanulságul szolgálhatnak az ilyenfajta sorok: «Olaszország lakolt azért a bűnéért, hogy nem oltotta be a népbe annak a helyes, szükséges tudatát, mit követel tőle a modern élet, hogy mi értéke van a társadalom megvédése és haladása szempontjából a haza fogalmának...»

Mégis a világháborút érintő némely megállapításánál — különösen az olasz fronton történt eseményeket illetően — néha túlmegy a tárgyilagosság határán.

Nekünk, magyaroknak különösen fontos memento ez a könyv: megmutatja, hogyan lehet *hétfelé* való szétzúllásból feltámadni a nemzet fiainak áldozatkészsége segítségével. Sz. G.